

EESTI PANGA AVATUD SEMINARID

Krista Jaakson

■ Ühe aastaga kakskümmend seminari ■

Juba mitu aastat on osa Eesti Panga töötajate koolitamiseks ja silmaringi laiendamiseks korraldatud üritusi olnud avatud ka muudele huvilistele. Tegemist on enamjaolt kahe- kuni kolmetunniste lühiseminaridega, kus nii panga enda töötajad kui ka kutsutud külalisesinejad tutvustavad oma viimase aja uurimistöid või esinevad neile muidu südamelähedase majandusprobleemi teemal. Keskpanga seminarid sarnanevad pigem ülikoolide majandusteaduskondade teadusseminaridega ega konkureeri kindlasti professionaalsete konverentsikorraldajate üritustega. Siiski on Eesti Pank leidnud teatava niši kodumaise ja rahvusvahelise oskusteabe jagamises majandusanalüüsi tehnilis-teoreetilises ja majanduspoliitilises valdkonnas.

Kolm aastat tagasi alustasime aktiivset külalislektorite kaasamise programmi. 2001. aastal lisasime külalislektorite esinemistele ka keskpanga töötajate poolt korraldatud majandusuuringute regulaarse tutvustamise. Kui osa seminare toimus väga spetsiifilistel teemadel, mille sihtgrupiks olid vähesed spetsialistid, siis arvukam osavõtjaskond oli oodatud seminaridele, kus mingist konkreetsest aspektist käsitleti kandidaatriikide valmisolekut liitumiseks ELiga. Eelkõige meenuvad siinkohal Ungari kogemusi jaganud professorid Laszlo Halpern Ungari Teaduste Akadeemiast ja András Inotai Maailmamajanduse Instituudist, ELi kandidaatriike laiemale analüüsinud Austria Panga vanemökonoomist dr Peter Backé, kes kõneles kandidaatriikide hindade dünaamikast, ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) ökonoomist Vanessa Mitchell-Thomson, kes esitles EBRD iga-aastast siirderaportit. Rohkesti on olnud üritusi Eesti majanduse konkreetsemal teemadel.

2002. aastal korraldas Eesti Pank ligi kakskümmend avatud seminari. Arvame, et kuni kaks seminari kuus on ka optimaalne sagedus. Tähelepanuväärivaimaks ürituseks oli Eesti krooni taaskasutuselevõtu 10. aastapäevale pühendatud seminar, kus esitleti Eesti, Läti ja Leedu keskpanga ühisuuringu *The Relationship between The Real Exchange Rate and Competitiveness in the Baltic States* ("Valuuta reaalkursi ja konkurentsi-võime seosed Balti riikides") tulemusi. Suurt huvi tunti ka muude Eesti Pangas tehtud uuringute tulemuste esitluse vastu, olgu teemaks siis ELi tollipoliitika, inflatsiooni analüüs või Eesti tööturg.

Kui hinnata seminaride kordaminekut kuulajate arvu järgi, siis on väljastpoolt keskpanga osalenuid rohkem paelunud Eesti Panga enda uurimistööde esitlused kui külalislektorite esinemised.

2002. aastal keskpanga seminaridel esinenud külalislektoreist on meelde jäänud EBRD peaökonomist Willem Buiter, kes kaitses vankumatult seisukohta, et mida kiiremini võetakse ELi kandidaatriikides kasutusele euro, seda kasulikum see neile majanduslikult on, ning Euroopa Keskpanga ökonomist Oreste Tristani, kes selgitas EKP rahapoliitiliste otsuste vastuvõtmise põhimõtteid, pareerides seejuures osavalt auditooriumilt tulnud kriitikanooli.

Vaadates tagasi 2002. a seminaridele tervikuna, ilmneb pisut ehk üllatav tõsiasi, et kui hinnata nende kordaminekut kuulajate arvu järgi, siis on väljastpoolt keskpanga seminaridel osalenuid rohkem paelunud Eesti Panga enda uurimistööde esitlused kui külalislektorite esinemised. Rõõm on ka tõdeda, et välja on kujunenud peaaegu et püsiv osalejaskond rahandusministeeriumi, majandusministeeriumi, Tallinna Tehnikaülikooli ja kommertsbankade töötajast, kes naljalt ühtki seminari vahele ei jäta.

■ Mida toob käesolev aasta? ■

Avatud seminaride korraldamine loomulikult jätkub. 2003. aasta avaseminaril esines Eesti Teaduste Akadeemia president akadeemik Jüri Engelbrecht, kes kõneles mittelineaarsetest mudelistest ja nende rakendusvõimalustest majanduses. Esmakordselt räägime seminaridel ka eelarvepoliitikast: Euroopa Liidu ja Eesti eelarvepoliitika automaatsetest stabilisaatoritest tehtud uuringu tulemusi on juba tutvustanud Eesti Panga ökonomistid, teemat jätkab aga Soome Rahandusministeeriumi eelarveekspert Anne Brunila. Valuuta uju- ja fikseeritud vahetuskursi üle arutles märtsi lõpul Euroopa Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni ekspert Jorge Braga de Macedo. Aprillis olid vaatluse all majandusšokkide erinevused Euroopa Liidu liikmesriikides ja liituvais riikides, millest tegi ettekande Eesti Panga ökonomist Raoul Lättemäe, ja rahapoliitika ülekandemehhanismid Balti riikides, kus võttis sõna kogu projekti meeskond: Ivars Tillers Läti Pangast, Igor Vetlov Leedu Pangast, David G. Mayes Soome Pangast ja Ülo Kaasik Eesti Pangast. Lähitulevikus on kavas seminarid tööturu analüüsist Eestis ja Euroopa Liidus, pensionireformi mõjudest Kesk- ja Ida-Euroopa riikides, dollariseerumisest ja muudki põnevat.

Loodame avatud seminaridega ajapikku jõuda nii kaugele, et nende sarjast leiaks iga majandusspetsialist endale midagi kasulikku ja sellekohane teave oleks kõigile huvilistele ka kättesaadav. Viimast silmas pidades olemegi Eesti Panga avalikul koduleheküljel loonud avatud seminaride rubriigi, kus on kirjas juba toimunud ja lähiajal planeeritavad üritused. Ja loomulikult saame huvilisi soovi korral ka e-kirjaga teavitada.